

Sverige i världen

En diplomat, representerande ett för sin kyligt realistiska politik känt land i orienten, gav för någon tid sedan Sverige en komplimang, lika älskvärd i form som dubbiös i sak.

Ni svenskar, sade han, är verkligen skickliga i att bygga upp ert nationella självförtroende. När man hör svenska regeringsmedlemmar tala eller studerar svensk press får man ett intryck av att Sverige, om icke politiskt eller ekonomiskt, så åtminstone moraliskt bär den övriga världen på sina axlar. Särskilt framstående har Ni varit i att glorifiera er u-landshjälp. Där talar Ni utåt och inåt med ett patos och en myndighet, som om Ni gjorde en ledande insats. I verkligheten tävlar Ni ju med Canada om bottenplaceringen t o m per capita räknat. Näst efter er förmåga att genom en smart politik hålla er utanför två världskrig, en prestation som tycks legitimeras er roll som världssamvete, är er u-landspolitik ett ypperligt bevis på hur en politisk profil skall byggas upp. Jag gratulerar.

Att reflexionerna är träffande kan svårigen bestridas; tvärtom ger Sveriges Radio och en stor del av den svenska pressen snart sagt dagligen belägg för den nationella självöverskattning, som präglar opinionsbildningen i Sverige och som – dessvärre – livligt underblåses av det »statsbärande» partiets officiella talesmän.

Det är väl frågan om vi svenskar någonsin höjt vår andes stämma i världen i så anspråksfulla tonfall sedan den gamle Olof Rudbecks Atlantica kom till. Det är sant, vi påstår inte längre att Sverige är

de andra folkens urhem. Men den sträva högheten i våra statsmäns tillrättavisningar av de ignoranter, som leder USA:s politik, den vårflodssjudande optimismen bakom vår utopijagande skolpolitik, den ljusa tilltron till skatteprogressivitetens resursskapande förmåga, den i ömsint humanitär tolerans bottenande floden av pornografi och revolutionär våldsagitation inom kulturlivet, allt detta tillhoppa (annat i samma stil att förtiga) vittnar om att opinionsbildningen i vårt land har sparat ur. Samhällsdebatten har tappat kontakten med verkligheten och därför överskattar vi himmelsvitt vår betydelse. Hur har denna olycka tillkommit?

Respekten för fakta, sinnet för proportioner, förståelsen för realiteterna bakom ytan, dessa oundgängliga förutsättningar för en konstruktiv debatt, har skjutits åt sidan i svenskt politiskt liv av krafter som hellre agiterar än resonerar. Den subjektiva förvrängningen av verkligheten liksom den medvetet förfalskade bevisningen för förutfattade meningars absoluta sanning hyllas av dem som moraliskt överlägsna. Högsta etik i samhällsdebatten har börjat bli – inte att bevisa att den egna ståndpunkten är riktig utan att tro att den är det.

Inte undra på att det högröstade skikt av kulturradikaler och extrema vänstersocialister, som dominerar massmedia och litteratur, blivit förgiftade av sin egen agitation. De tycks i god tro föreställa sig att de såsom tidsandans fackelbärare leder ett det radikala kulturskapandets egenomsfolk, som ger löfte om att bli ett före-

döme för mänskligheten vid sidan av bl a Kina, Cuba och Nordvietnam. Det gäller bara att krossa kapitalismen och bryta ner borgerlighetens kulturvärderingar.

Dylika fenomen vore inte så oroande – en tidsandas facklor brukar ha kort bränn-tid – om det inte vore för de partipolitiska effekterna av det vänsterextremistiska massmedietrycket. Detta tryck når djupt in i ungdomsrörelserna, t o m folkpartiets och centerpartiets ungdomsförbund står i dag till vänster om socialdemokratins äldre generation. Den numera tämligen konservativa koalition av socialdemokratiska yrkespolitiker och fackföreningsbyråkrater som så länge styrt vårt land känner sig tvingad till en eftergiftspolitik gentemot sin radikala vänsterflygel – en politik, som mången grånad socialdemokratisk patricier torde se på med stigande bekymmer. Besynnerligast i denna politik är onekligen jämlikhetskravets apoteos. Ty om det är något, som vår ekonomiska överklass, alltså kategorien Alva Myrdal, Arne Lundberg, Knut Johansson o s v måste inse,

så är det att en radikal jämlikhetspolitik med skattepolitiken som redskap kan leda till en nationell katastrof.

Sverige kan inte ställa sig vid sidan av den allmänna politiska, tekniska och ekonomiska utvecklingen i världen annat än genom att draga ned en järnridå runt gränserna. Men det vill vi ju inte – inte ens de människor, som nu styr oss i kraft av enpartiväldet. Åtminstone säger de, att också Sverige bör försöka komma med som likaberättigad partner i det europeiska ekonomiska samarbetet. Ett inträde i EEC medför emellertid fri arbetsmarknad och fria kapitalrörelser. Vi kan alltså driva precis så mycket ekonomisk jämlikhetspolitik, som den allmänna europeiska utvecklingen medger.

Är det inte på tiden att vi alla – och inte minst socialdemokraterna – gör oss förtrogna med tanken att det inte är ett den ekonomiska nivelleringens fritidsparadis, som står för dörren, utan ett samhälle där intelligens, initiativ, arbete och sparsamhet fortfarande måste belönas.